V čísle:

Úrazovost má stoupající tendenci, zejména v privátních firmách. (Riziko bezpečnosti – str. 2)

KOVÁK

TÝDENÍK ODBOROVÉHO SVAZU KOVO, ČÍSLO /1278/, ROČNÍK XXXXII., 18. PROSINCE 1997, CENA 3 KČ

OS KOVO zvažuje stávku

Zaměstnavatelé nerespektují zprostředkovatele

Kolektivní vyjednávání Odborového svazu KOVO se Svazem výrobců a dodavatelů strojírenské techniky se dostalo do patového bodu. Bližší informace poskytli Kováku místopředseda OS KOVO J. Souček a Z. Kolář z odboru kolektivních smluv a mezd.

Co je příčinou nedohody se Svazem výrobců a dodavatelů strojírenské techniky?

Příčinou je mzdový vývoj. Nedohodli jsme se o nárůstu průměrné nominální mzdy a mzdových tarifů.

Jaký nárůst jste požadovali?

OS KOVO šlo do vyjednávání s požadavkem tříprocentního navýšení tarifů a dvouprocentního zvýšení reálné mzdy.

S čím přišli zaměstnavatelé?

Ti navrhli zmrazení mezd, vývoj nominálních mezd i tarifů o nula procent. To bylo jejich vstupní stanovisko. Poté, co zprostředkovatel navrhl 8 % růstu průměrné nominální mzdy a 9 % tarifů, tak zaměstnavatelé přišli s návrhem 3% nárůstu nominálu a 3 % u tarifů.

Jak jste zareagovali?

Sveřadi jsme na 10. prosince poradu všech předsedů základních organizací z třem sdruženým v tomto zaměstnavatelském svazu.

O jaké firmy například jde?

Třeba ZPS Zlín, TOS Čelákovice, TOS Kuřim, Kovosvit Plzeň, Kovosvit Holoubkov, TOS Rakovník... Jde o podniky vyrábějící obráběcí stroje.

(Pokračování na str. 3)

Tento výjev je již v opavské Merkantě minulostí

Ze setmělých opuštěných výrobních hal Merkanty se střhuje vodou poničené zařízení, část bohužel do šrotu

Majetek komoru nerozbil

Sněm ČMKOS přijal „zeštíhlený" rozpočet

Zachování celistvosti Českomoravské komory odborových svazů znamenalo 16. zasedání jejího sněmu, konaného 9. a 10. prosince v Praze. Nepotvrdily se tak předpovědi, že kvůli neshodě mezi jednotlivými svazy ve vztahu k odpovědnému majetku v společnosti GEN odzvoní komoře umíráček. Alespoň zatím byl takový vývoj zažehnán.

Přestože předseda ČMKOS R. Falbr ve svém úvodním projevu nazval odpredej akcií společnosti GEN některými odborovými svazy **„nesmyslem století"**, rozhodl odmítl dělení dle tohoto měřítka na svazy "dobré a špatné., a jejich vedení na „čestné a nečestné". Dílky tomuto postupu se mu až na malé výjimky podařilo zabránit. Přenášení majetkových sporů na půdu sněmu. **„A budete-li chtít, aby se v budoucnu nic podobného nemohlo opakovat, dejte větší pravomoci centrále, přidte si rozhodčí orgán a dobrovolně se podřídte kázni, na které se sami dohodnete"**, nabádal členy sněmu R. Falbr.

(Pokračování na str. 3)

Když už vyvoláváte ty duchy, nemohli byste mi vyvolat taky předčasné volby?

Předčasné volby už v březnu?

Rozhovor s poslancem Z. Škromachem

Politické události posledních dní (před kongresem ODS 13. 12.) komentuje poslanec Parlamentu ČR za ČSSD a člen předsednictva OS KOVO ing. Zdeněk Škromach v rozhovoru pro Kovák.

Zdeněk Škromach

Překvapilo vás odstoupení vlády?

Abych řekl pravdu, tak ani příliš ne, protože jsem to předpokládal, ale došlo k tomu asi o dva, tři měsíce dřív, než byl můj odhad. Uspíšila to ta zůmínka, ti problém

s černými kontena a podobné věci.

Jaká byla podle vašeho názoru skutečná příčina?

Hlavním důvodem je neudržitelná hospodářská a celá společenská situace ve státě. Dnes se ty menší satelity vládní koalice - ODA a KDU-ČSL - snaží ze sebe nějak setřepat odpovědnost za šest let vlády a toto byla určitá vhodná příležitost. Využili první šanci, kdy mohli kolalici opustit.

Má budoucí horkotěžko slepená vláda nějakou naději na úspěch?

Nechci spekulovat, zda má či nemá. Každopádně ODA s KDU chtějí sestavit

(Pokračování na str. 3)

Utopené naděje

Opavská Merkanta končí, lidé však zůstávají

Letošní povodně, jaké snad historie Čech, Moravy a Slezska nepamatuje, přinesly v Opavě zkázu během tří dnů od 7. do 10. července. Jedním z postižených podniků je Merkanta, s. s r. o., která vznikla privatizací a rozštěpením armaturky Minerva. Reportáž o společnosti Merkanta jsme otiskli v č. 10/1997 týdeníku Kovák. Tehdy to byla slibně se rozvíjející společnost a fotografie pořízené v jejích výrobních halách svědčily o četných zakázkách a dokumentovaly čilý pracovní ruch.

Herbert Heibl

Povodňová vlna však tyto naděje zničila do výše téměř tří metrů, vysoko nad hlavu dospělého muže (jak svědčí nesmazatelné stopy na omítce), a zničila zařízení i výrobky do té míry, že by náklady a znovuvedení do provozu

a znovuvedení do provozu v většiny strojů vysoce přesáhly únosnou mítru rentability. Hrubým odhadem dosáhly škody 80 milónů Kč. Za záchranu stojí jen některé speciální stroje s poměrně hodnotou několika milónů Kč, u nichž se oprava za - dejme tomu při milónu Kč - ještě stále vyplatí.

Co dál?

„Domnívali jsme se, že Merkanta jako podnik skončí," přiznal předseda výboru odborové organizace Herbert Heibl, *„a v té škončí i odborová organizace, kdyby v podniku likvidovali a lidé byli propuštění. Časem se však ukázalo, že sesterská organizace ARAKO, s. r. o., Opava, která sídlí hned vedle Merkanty a zápasemi totiž postižena nebyla, předložila záchranný program - výstavbu doplňující haly a případný přesun pracovních sil. To znamená skončili pracovní poměr v Merkantě a kvalifikovaní lidé by mohli přejít do společnosti ARAKO."*

Odborová organizace tedy okamžitě zahájila jednání s majiteli obou firem a - vedena snahou poskytnout odpovídající zastřešení i odborářům - bodlá vytvořit společnost, tedy sdružení odborovou organizaci pro zaměstnance nástupnických subjektů bývalé Merkanty, tedy společnosti Merkanta, ARAKO, Wicenmann Opava a akciové společnosti Opavské armatury. *„Z jednoho centra bychom chtěli situaci odborářům poskytnout organizaci se společným programem, společným účeněním a společným jednáním,"* vysvětlovali Herbert Heibl. *„A předpokládáme, že z celkového počtu asi 260 až 280 zaměstnanců ve všech uvedených firmách by byla asi 210 členů odborové organizace v produktivním věku. K nim se tudíž dalších asi 350 členů-důchodců, tedy tato sdružená odborová organizace by měla asi 560 řádných členů. A podle toho, jak se podnikům bude dařit, mohli bychom získat i nějaký příspěvek na naši činnost,"* dodal s nadějí v hlase. *„Nejdůležitější současnou starostí je v maximální možné míře tuto sdružení odborářo-kováky pohromadě,"* zdůraznil Herbert Heibl, *„spojit také ty dílčí malé organizace do velkého celku, protože jen on vždycky víc možností a větší šance se prosadit."*

Něco končí...

Vedení podniku Merkanta, s. r. o., oficiálně již oznámilo, že se podnik po letních zápalvách nevzpamatuje a nebude schopen vyrábět, protože náklady na obnovu jeho provozu by byly tak velké, že by asi následovat konkurz. Alternativním řešením by byl přímý prodej, nebo likvidace společnosti. Prokračovatelem tradice Minervy bude společnost ARAKO, nový normální, moderní podnik, v němž bude moci pokračovat i odborová činnost.

...a něco začíná

Ve společnosti ARAKO bylo do července t. r. ze 80 zaměstnanců asi 40 odborářů, sdružených v samostatné základní odborové organizaci. Spolu s přesunem zaměstnanců ze společnosti Merkanta se ovšem začala rovnat i budoucí odborová organizace a na odborové konferenci 8. prosince byl zvolen nový výbor, v němž jako předseda byl opět zvolen Herbert Heibl a jehož členy jsou odboráři ze všech čtyř zúčastněných firem. Tak bude zajištěn tok informací jako nezbytný předpoklad účelné činnosti, která by měla tvořit těžiště ročního plánu akcí i rozpočtu sdružené odborové organizace.

Přes děti k rodičům

„Největším problémem činnosti menší odborové organizace jsou peníze," míní Herbert Heibl, *„pokud jsou peníze a dostatečně pružný výbor odborové organizace, jeho členové mají chuť a odhodlání pracovat, pak se dá uskutečnit celá řada akcí přitažlivých pro lidi: zájezdy, kulturní akce, sport - aktivně i jen pasivně, tedy divácky, zkrátka může se podařit zájem lidí a nabídnout jim program tak bohatý, jak umožní rozpočet. Podnik na tom sice teď není dobře, ale stále ještě se spolupráci s ním máme zajištěno každou středu rehabilitační plavání, zaměstnanci mohou chodit i se svými dětmi. Lidé chodí rádi, ale co hlavní, určuje se tím soudržnost kolektivu zaměstnanců, vznik přátelství, určité mezilidské kontakty, které nelze vytvořit na pokyn či příkaz vedoucích."* Což byl také jeden z důvodů pro nákup vánočních kolekcí pro všechny zaměstnance Merkanty i ARAKO. Pro jejich děti se také uskutečnila mikulášská nadílka v opavském koutkovém divadle.

V souvislosti s neutěšenou situací podniku uvažovaly výbor odborové organizace i o další existenci dětského tábora ve Velkovci. zachovat, či prodat? Provoz tábora zna-

(Pokračování na str. 4)

Riziko bezpečnosti

Z regionálního semináře BOZP v Ostravě

Když se v říjnu 1995 sešli v pražském Paláci kultury profesní nadšenci a obhajovatelé bezpečné práce na I. mezinárodní konferenci BOZP, měl její pořadatel - ČMKOS - jeden hlavní cíl: vyburcovat stát k tomu, aby začal plnit na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci svoji funkci. Konstatovali tenkrát, že od roku 1990 nebyl v této oblasti přijat ani jeden nový zákon odpovídající tržnímu hospodářství, do kterého začala republika kvapem pospíchat.

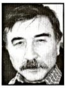

Jestliže tehdy účastníci konference poukazovali na to, že není žádná koncepce státní politiky v bezpečnosti práce, zapomněli uvést, že koncepce státu chybí téměř ve všech oblastech. Doporučení vládě, aby přehodnotila svůj postoj a došlo tak k urychlené nápravě, bylo házením hrachu na zeď. Jestliže se v naší společnosti slovo transformace skloňovalo ve všech pádech, bylo (a je) to jen ústy, neboť tato přeměna nedošla do oblasti BOZP ani po osmi letech.

Nepomohly ani zkušenosti zahraničních hostů z „klidného Západu", kteří tehdy na konferenci hovořili o systémech v jejich zemích, tvořených právní základnou a trvalým ekonomickým tlakem na zaměstnavatele.

Druhá konference, konaná v Praze o rok později, potvrdila přetrvávající státní a tím i zaměstnavatelský nezájem, přestože po odborné stránce byla na vysoké výši. Trochu skřípala organizace.

Poučení z předcházejících konferencí vyústilo letos na jaře v Ostravě v myšlenku uspořádání regionálního semináře BOZP. Ta se stala v listopadu skutečností.

Na bedrech svazů

K tomu předseda regionální komory ČMKOS na severní Moravě Petr Celárek (OS Stavba) pro Kovák řekl: **„Nebyli by to ani Ostraváci, aby nepatřili mezi první. A tak se sešli někdy v březnu profesionálové-bezpečáci z odborových svazů Obchod, Stavba, KOVO, Státní orgány. Předcházející pražské konference neuspěly ve výsledném efektu a byly i z ekonomického hlediska značně nákladné. Proto jsme se rozhodli, že uspořádáme regionální seminář hlavně pro zástupce malých organizací, které nemají dost prostředků pro účast na drahých seminářích pořádaných různými agenturami. Účastnický poplatek za oba dny činil minimum a sloužil prakticky k úhradě poskytnuté stravy. Pozvali jsme všechny, kdo s oblastí BOZP mají co do činění a působí na Ostravsku, respektive severní Moravě. Zástupci jednotlivých svazů v regionální komoře sice řekli ano, ale ve skutečnosti organizace zůstala na bedrech již jmenovaných svazů. Ty se staly i garanty zajištění. Hlavní tíha spočinula potom na kolegovi Dospivovi z našeho svazu a Lumíru Tomášovi z OS KOVO. Ekonomiku jsme chtěli řešit příspěvkem svazů v regionu úhradou částky 0,27 Kč za každého člena. Bohužel, ne všichni přispěli! ... Mrzelo nás, že když jsme chtěli po předsednictvu ČMKOS přispět - podle propočtů to vycházelo asi na 50 000 Kč - nevyšlo nám vstříc a řeklo: ‚...když si takovou akci chcete uspořádat, sežeňte si i prostředky.' Díky místopředsedovi komory Zavadilovi se potom chybějící částka přes některé svazy našla. Ostravský magistrát nám za úhradu poskytl radniční zasedačku. Účastí nás, navzdory pozvání, nikdo z regionálních státních orgánů nepoctil."**

Výsledek vidět není

Místopředseda ČMKOS Zdeněk Málek na ostravském semináři zdůraznil: **„Řada z vás musí být zklamána, že po tolika úsilích, po tolika setkáních, po I. i II. konferenci BOZP v Praze, byly vždy závěry sepsány, odevzdány a výsledek vidět není. Přesto dnes svojí přítomností dokazujete, že se opět snažíte vyměnit si zkušenosti a najít další způsoby, které by pohnuly se současným stavem v bezpečnosti práce dál. Říkám to s roztrpčením, protože vím, že byla proplýtvána spousta času a že mohlo být zabráněno některým úrazům, nemocem z povolání, trvalé invaliditě a utrpením v některých rodinách, když se živitel již nikdy ze zaměstnání nevrátí."**

Příčinou toho všeho byl nezájem vlády o sociální dialog, dnes dochází k obnovení sociálního partnerství ve formě tripartity, ovšem jde o to, **„aby to nebyla opět Potěmkinova vesnice, kterou se vláda bude chlubit v zahraničí,"** uvedl místopředseda ČMKOS, **„ale aby to bylo bráno vše vážně. Aby se tam opět otevřel prostor pro diskusi o bezpečnosti práce, kdy by naše letité apely na státní nezájem byly konečně vyslyšeny a brány s veškerou vážností na všech stupních a nezůstaly na stolech těch odborníků, mezi které patříte a kteří je pro diskusi a z ní plynoucí závěry připravili."**

Místopředseda Málek se také vyjádřil, že v zahraničí se oblast BOZP nepodceňuje: **„Je všeobecně známo, že do deseti let má být přes 80 % technologií nahrazeno novými. Soudíme proto, že tím více je třeba myslet na ochranu zdraví zaměstnanců, bezpečnost práce a celkovou kvalitu jejich pracovního života. Máme-li nyní obavy a problémy s tím, jak se v pracovních činnostech vyrovnáme s dopady nastupující informační společnosti, musíme si uvědomit, že tyto dopady v současné době již plně zaměstnávají odborníky na celém světě. Zabývají se tím intenzívně i evropské odborové instituce. Musíme si uvědomit i to, že rizika ohrožení zdraví v těchto nových systémech nejsou ještě zcela poznána. Je zřejmé, že ČR by neměla ignorovat mezinárodní dokumenty a tím se izolovat od ostatních vyspělých zemí. Protože právě mezi uskupení těchto zemí se chce začlenit."**

Ostravský seminář se poučil z předchozích pražských celostátních konferencí BOZP s mezinárodní účastí (1995 a 1996)

Čísla varují

Inspektorát bezpečnosti práce (IPB) z Ostravy patří v rámci Českého úřadu bezpečnosti práce mezi nejpořádnější a statistika provází každá šetření. Jím udávaná čísla o smrtelných, těžkých a ostatních pracovních úrazech jsou varující. Úrazovost má stoupající tendenci. Zejména v privátních firmách, kde se hlásit k odborům nehodí a ani se nikdo nehlásí. Vítězí strach! Pracovní poměr je alespoň zachráněn. Vědí to zaměstnavatelé i zaměstnanci.

Zaměstnavatelé mají minimální znalosti o tom, k čemu by měli v BOZP vést a školit svoje zaměstnance. Co však mají dobře nastudováno, je ukončení pracovního poměru se zaměstnanci, aby je to stálo co nejmíň. Když je u nás navíc nedokonalé právní zajištění, je potom těžké přesvědčovat. Myslíme-li to se vstupem republiky do Evropské unie vážně, musí se i zákony v oblasti BOZP přizpůsobit a hlavně beze zbytku plnit. Předpisy v Evropě jsou perfektní, a ty naše, které byly a jsou ještě striktně závazné, jsou proti Evropě jen odvarem.

IBP se dovídají o úrazech jen příležitostně, většinou v případech, kdy je šetří policie ČR. Varující jsou i fakta o pracovních poměrech bez písemně požehnaných pracovních smluv. To, co se v tomto režimu zdokonalilo, je faleš, podvod, podraz. Tak je to i v zatloukání úrazů. Klademe-li si otázku jak tento trend zastavit, potom je odpovědí: Jedině tlak a zase tlak může pomoci. Kontrolní mechanismy jsou, ale kontrolórů je málo. Zaměstnanci soukromníků mlčí a smutné je, že ani odbory tam, kde působí, plně nebo vůbec nevyužívají svých práv, daných ještě zákonem. Kolikrát daly pokyn k zastavení práce pro porušování bezpečnostních předpisů? Proč se nezdravě toleruje individuální porušování předpisů, nenošení ochranných pomůcek a podobně? I v tomto musí dojít ke změně při cestě do Evropy. Tam je to totiž běžné, i když se jako u nás najdou firmy dobré, horší a špatné.

Šlo by to i u nás

Česká pojišťovna na semináři prezentovala zákony pro odškodňování úrazů, nemocí z povolání i povinnosti zaměstnavatele v předcházení škodním událostem. Poznatky z praxe nepřevládaly.

Zástupci zaměstnavatelů (Třinecké železárny, Vítkovice) představovali svoje bezpečnostní systémy, do nichž investují nemalé ekonomické prostředky. Rozumný zaměstnavatel ve světě i zde doma ví, že se mu vrátí v produktivitě práce zdravého zaměstnance. Jeho absence pro úraz či nemoc přináší potíže v organizaci práce, která se tím prodražuje.

Všeobecně je známo, že některé zásady bezpečnosti práce, které se uplatňují na západní světové straně od nás, pod tlakem tam fungující legislativy je možné s minimálními finančními nároky uplatňovat i v ČR:

- zapojení zaměstnanců do problému BOZP prostřednictvím zástupců zaměstnanců-odborářů do výborů nebo komisí BOZP, v paritním zastoupení zaměstnavatel - zaměstnanec,
- změněným přístupem k zaměstnanci, který má nevhodné až nebezpečné návyky při každodenní rutinné práci: přesvědčovat a až potom trestat.

Má to své svízele?

O jaké svízele jde? Nemáme tolik kvalifikovaných zaměstnanců, aby se mohli a především chtěli angažovat v této oblasti. Druhá, závažnější spočívá v tom, že zaměstnanci jsou zvyklí na zákazy, příkazy, tresty spíš než na to, že veškerá opatření směřují k ochraně jejich zdraví, tím jejich plného výdělku a ne k šikanování. Tento přesvědčovací systém má fungovat od prvního vstupu na pracoviště, třeba až po odchod do starobního důchodu. Až to zaměstnanec „vstřebá", bude sám svoje zdraví chránit a tím pracovat bezpečně, potom bude ten „Západ" i u nás.

Živnost a BOZP jde k sobě dohromady jen při naprostém oddělení vazeb. Bezpečnostní technik firmy nemůže být živnostník. Za bezpečnost ve firmě zodpovídá ředitel a „bezpečák" je k tomu, aby škodám předcházel, a nehledal závady. Měl by neustále přemýšlet o zdokonalování systému BOZP tam, kde skutečně existuje, a nejen formálně - papírově vymýšlet a odstraňovat jednou za rok závady!

Co nám ještě nejvíc schází, je prevence. Proč existuje například ve Škodě v Mladé Boleslavi, Třinci, Vítkovicích, a chybí u firem malých? V České republice je totální absence základní evidence úrazů. Podceňují se knihy drobných úrazů. Pro neinformovanost dochází ke špatnému odškodňování úrazů. Tento stát postrádá i zmapování ztrát, které nám úrazy dnes a denně přinášejí. Sociální dopad není sledován vůbec.

Žádné usnesení

Když se po čtrnácti hodinách, rozdělených do dvou dnů, rozjíždělo 151 účastníků domů, z toho 107 zástupců odborářů (54 kováků) a 44 zaměstnavatelů, neměli v ruce žádná usnesení. Víra, že se něco změní k lepšímu, provázela každého. Bezpečnost práce je jejich koníčkem, proto i zaměstnáním.

Za organizátory pro Kovák shrnul Lumír Tomáš z ostravského metodického pracoviště OS KOVO: **„I když se většina přednášejících omezila na statistiku, mohlo se na ní dokumentovat, jak se tato oblast mění. Bohužel, někteří přednášející uvedení na pozvánce za sebe poslali zástupce. Poučením pro příště je, aby všichni dali předem nástin svého vystoupení, aby se nestalo ze semináře, tedy výměny zkušeností, nakonec školení.**

O sborníku přednášek zatím neuvažujeme, neboť to znamená náklady a zase náklady. Průběh celého semináře máme zaznamenán. Kdo bude mít zájem, můžeme mu na metodickém pracovišti zhotovit kazetovou kopii.

Kladně bylo hodnoceno vystoupení zástupce Úřadu práce v Ostravě. Neutekl od tématu a pravdivě sdělil, jak se má situace v zaměstnávání občanů se sníženou pracovní schopností. Pracovních příležitostí jak šafránu a výhled nulový! Nejen na severní Moravě!"

Již ve starém Babylóně

Z účastníků semináře své dojmy sdělil Vilém Banert, ZO OS KOVO Železárny a drátovny Bohumín: **„Některé věci byly spíše hodnotící, než aby se přednášející zaměřili na vývoj dopředu. Byly přednášky zajímavé, ale i některé, které bych vynechal. V prvním dnu u mne sklidil úspěch ing. Baroň z Třineckých železáren, který přednesl systém, jakým lze bezpečnost práce sledovat. Budu ve svém mateřském podniku propagovat, aby jejich ‚know-how' zakoupil a zavedl u nás. Vůbec nevadilo, že se přednášející vrátil až do babylónské říše, odkud jsou zachovány destičky se zápisy o tom, jak již tehdy, 2000 let před naším letopočtem, byla bezpečnost práce aktuální! Myslím si, že by jejich znalosti byly obohacením pro bezpečnou práci v každém podniku. Dále se mi líbilo vystoupení zástupce úřadu práce, když úrazovost i nemocnost dával do souvislosti s přesčasovou prací, nemluvě o rostoucí nezaměstnanosti. Nejde totiž dohromady na jedné straně rostoucí přesčasovost a na straně druhé vyšší nezaměstnanost!**

To je důvod k zamyšlení se, zejména u nás, odborářů, kteří přesčasovou práci mlčky povolujeme. Je možné, že na trhu práce nejsou profese, u kterých se přesčasovost nejvíce vyskytuje. Mám však dojem, že při větší důslednosti by se noví zaměstnanci mohli přijmout. Vylepšování výdělků, kterým naše odborové chyby vysvětlujeme, bychom měli z hlediska zaměstnanosti vůbec přehodnotit. Vždyť kolegové v Německu či Rakousku prosazují kratší pracovní dobu právě proto, aby se snížila nezaměstnanost, která se tam pohybuje stabilně ve dvouciferných číslech.

Rovněž oblast nemocí z povolání byla zajímavá, i když příklady byly dávány z hornictví, kde nemoci horních končetin rostou enormně. Je to však i ve strojírenské výrobě, kdy ‚nedostatek' peněz brání nákupu kvalitnějších výrobních prostředků. Přitom nemoc z povolání a následná renta přijde zaměstnavatele dráž. Snad se to zlepší, až budou opravdoví majitelé, kteří dají přednost nákupu kvalitní ruční brusky před novým fotelem nebo kobercem v kanceláři. Ty jim zisky nepřinesou."

Pořadatelé semináře zaslouží absolutorium, že se tohoto úkolu sami od sebe ujali. Věřím i v ročníky další, aby se bezpečnost práce dostala na výsluní, které si zdraví zaměstnanců-občanů České republiky zaslouží. Zatím většinou hrozí riziko úrazu, namísto prevence a trvale bezpečné práce!

Text a snímek (sh)

Technik firmy Fronius provádí kontrolu kvality svarů mikroskopem

Měření potvrdilo obavy

Z rady sekce svářečů a paličů

Výsledky měření množství ozónu vznikajícího při svařování hliníku se zabývala rada sekce svářečů a paličů OS KOVO, která zasedala 8. prosince ve svářečské škole ČKD Dopravní systémy v Praze-Zličíně.

Měření prováděná přístrojem zakoupeným Odborovým svazem KOVO jsou zatím dílčí, ale přesto svědčí o tom, že množství neodsátého ozónu, které svářeč při svařování hliníku vdechuje, ve většině případů výrazně převyšuje povolenou normu. Ta činí 0,1 miligramu na m^3 v průměru osmi hodin a 0,2 miligramu na m3 v jakémkoliv okamžiku měření.

Průměrné hodnoty činily někde 0,3, někde až 0,8 miligramu, maximální hodnoty 0,6 až 1,9 miligramu na m3. Na mnohých našich svářečských pracovištích se tak povolená norma několikanásobně překračuje. Jaký dopad má tento stav na zdraví svářečů, se lze jen dohadovat.

Text a snímek (ben)

Právní novinky: Ze Sbírky zákonů ČR - listopad 1997

● **Částka 92**

Vyhláška MF ČR č. 279/97 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/97 Sb., o oceňování majetku. Účinnost 1. 1. 1998.

● **Částka 93**

Zákon č. 280/97., kterým se mění a doplňuje zákon č. 455/91 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 27. 11. 1997.

Nařízení vlády ČR č. 281/97 Sb., kterým se upravuje výše poplatku za užívání dálnice a rychlostní silnice silničními motorovými vozidly. Účinnost 1. 1. 1998.

Opatření MPSV ČR o úpravě výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel při pracovních cestách. Účinnost 1. 12. 1997.

● **Částka 95**

Vyhláška MZ ČR č. 285/97 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 215/95 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami zemědělských pozemků, ve znění vyhlášky č. 282/96 Sb. Účinnost 1. 1. 1998.

JUDr. VILÉM PEŘINA,
metodické pracoviště Ústí n. Labem

Kavárna pro nezaměstnané odboráře

Neoficiální burza práce v Göteborgu

Název Träffpunkten, který nese kavárna v jihošvédské metropoli Göteborgu, vystihuje jen zčásti skutečný smysl a význam „Místa setkání“, jak by se dal tento švédský termín do češtiny přeložit. Jak uvedl ve své reportáži SIF, časopis stejnojmenného švédského Svazu průmyslových zaměstnanců, tento nevšední pohostinský podnik totiž slouží nejen jako levná kavárna, ale především jako neoficiální burza práce.

Je to místo pro výměnu názorů a zkušeností odborářů hledajících práci a - v neposlední řadě - i místo pro kursy všeho druhu. Kursy zahrnují přednášky o různých řemeslech, například keramice, i o jazycích, a jsou pro zájemce zdarma. Rozběh a aktivity umožnila odborová ústředna LO, Svaz pro vzdělávání pracujících (ABF) a Krajský úřad práce.

Mia (tmavovlasá) a Gunilla (blond) - dvě obětavé pracovnice Träffpunktenu

„Nechceme nikoho do ničeho nutit,“ říká vedoucí kavárny, či spíše společenského střediska Gunilla Carlssonová. **„Je důležité, aby mladí nalezli pozitivní smysl při přípravě na obor, v němž pak mohou dostat práci,“** doplňuje ji Mia Christensonová, odpovědná za studijní kursy. Podle slov obou mladých žen nejsou v Träffpunktenu zavedeny žádné přísné předpisy, ale **„jisté meze tady platí“**. Celý podnik, který byl otevřen v roce 1991, se orientuje na pomoc nezaměstnaným, jichž se zde scházívá v průměru na 80 denně. Převažují lidé středního a mladšího věku, kteří projevují největší zájem o kursy zpracování dat, ale značný počet zájemců navštěvuje i kursy keramiky a angličtiny.

Owe, jeden z nezaměstnaných, častý návštěvník kavárny pro lidi bez práce v Göteborgu

Kdo má „špatný den“, tj. neuspěl na úřadě práce při shánění místa, může pobýt v Träffpunktenu třeba i celý den. Za prospěšné Mia i Gunilla považují, že se lidé v jejich kavárně dávají dohromady a vzájemně se povzbuzují. **„Vtip je v tom, že musíme držet pospolu, pomáhat si při hledání práce a při překonávání našich osobních krizí,“** zdůraznil jeden z nezaměstnaných Owe Johansson, patřící spíše ke střední generaci. Svěřil se, že jeho nezaměstnanost rodiče popuzuje. Postěžoval si i na podniky, které raději zaměstnávají učně či čerstvé vyučence, aby ušetřily na vyšších mzdách pro dělníky s kvalifikací a praxí. **„Ale fakt je, že třeba na stavbě je nakonec stejně zapotřebí fachmanů,“** zdůrazňuje Owe.

„Vláda nám nepomáhá. Sama kvalifikace ještě nic nerozhoduje. My sami se musíme snažit a prosadit se,“ řekl dále Owe. **„Všichni zde dobře vědí, jaké je to být bez práce,“** uvedla Mia. Právě proto je nezaměstnanost a hledání místa logicky nejčastějším námětem diskusí. Když se někomu, jako právě Jockemu Olssonovi, podaří dostat práci (Jocke sehnal místo v obchodě s gramodeskami), je to důvod k hostině s dorty. Lidé si však takové štěstí nezávidí. **„Samozřejmě, že ho ale ani nelitujeme, že musí pracovat,“** smějí se Mia s Gunillou...

JAN HÁLA

OS KOVO zvažuje stávku

(Dokončení ze str. 1)

Na čem se porada předsedů dohodla?

Dohodla se na tom, že v případě, že zaměstnavatelé nebudou akceptovat návrh zprostředkovatele, budeme zvažovat postup podle zákona o kolektivním vyjednávání s vyloučením rozhodce, což by znamenalo stávku.

Co na to zaměstnavatelé?

Ještě týž den došlo k jednání. Přišli s dalšími variantami. Navrhli růst nominálu o 5 % a tarifů také o 5 %. My jsme prohlásili, že to, co navrhl zprostředkovatel, je pro nás nepodkročitelná mez. Tak přišli s dalšími dvěma návrhy - buď zvýšit nominál o 5 % a tarify o 7 %, nebo nominál o 8 %, ale z toho 3 % by byla vázána na růst produktivity práce v jednotlivých firmách. Na to jsme nepřistoupili a řekli jsme, že budeme postupovat podle zákona o kolektivním vyjednávání bez využití rozhodce a dle Stávkového řádu OS KOVO.

Co se v tomto směru již podniklo?

Probíhají práce na ustavení hlavního stávkového výboru v centrále OS KOVO, dále samozřejmě na jednotlivých podnicích.

Kdy by mohlo ke stávce dojít?

V lednu. (ben)

Masové propouštění na Oravě?

Kováci v OTF se brání vyjednáváním

Z bývalé Tesly v Nižné, někdejším pilíři zaměstnanosti na Oravě, se v rámci transformace stala akciová společnost OTF. Z bývalých více než 7000 zaměstnanců jich zůstalo jen 3100, avšak zhruba 1000 dalších je ohroženo ztrátou místa.

Nepříznivá hospodářská situace OTF měla za následek nejen několikaměsíční částečné odstavení výroby spojené s náhradní mzdou ve výši 60 procent, ale i záměr ředitelství snížit početní stav pracovních sil o 700 až 1000.

Jak informoval dvoutýdeník slovenských kováků (OZ KOVO) Priority koncem listopadu, odborové organizaci se podařilo jednáním s managementem uchránit některé zaměstnance před výpovědí. Šlo o ty, kteří mají zakrátko možnost odejít do důchodu. Navíc zde nelze přehlédnout okolnost, že v továrně je zaměstnáno i několik členů jedné rodiny, jejichž propuštění by znamenalo její sociální ohrožení. Jelikož hromadné propouštění přesahuje rámec regiónu, informovali odboráři z OTF vyšší orgány OZ KOVO. Díky jim ministryně O. Keltošová uložila celou řadu opatření, jež továrna musí splnit. Mimo to management dostal úkol vypracovat podnikatelské projekty a předložit je do 15. prosince.

Jedním z opatření by měla být změna organizační struktury na firmu holdingového typu. Od 1. ledna 1998 by mělo vzniknout šest společností s majoritním podílem OTF a dalších šest společností bez podílu akciové společnosti.

Snížení počtu zaměstnanců o 700 až 1000 však neznamená, že zbylých cca 2125 lidí bude mít zaručené zaměstnání. Pokud se nepodaří prosadit zmíněné podnikatelské projekty, může to znamenat propouštění.

Ačkoli by výpovědi mohly být odstartovány v 1. a 2. čtvrtletí roku 1998, již přibližně 200 zaměstnanců z továrny odešlo dohodou poté, co nesouhlasili s novými podmínkami. Vzhledem k tomu, že kolektivní smlouva je platná jen do konce prosince letošního roku, požádal předseda VZO OZ KOVO v OTF ing. M. Slosiar generálního ředitele o prodloužení její platnosti do konce příštího roku. Tím se zabezpečilo, aby zaměstnanci měli zaručené nároky podle kolektivní smlouvy. Nevylučuje se přitom ani možnost nového vyjednávání o kolektivní smlouvě.

Situace každopádně ukazuje, že OTF prostě neunesla tíhu problémů souvisejících s transformací. Na horní Oravě hrozí vážná nezaměstnanost, konstatoval dvoutýdeník Priority. (la)

I na severu Spojených států, ve státě Michigan, ležícím na hranici s Kanadou, je na denním pořádku boj pracujících za sociální práva. Jak dokládá i náš snímek, převzatý z měsíčníku Odborového svazu zaměstnanců automobilového průmyslu (UAW) Solidarity, odboráři a jejich rodinní příslušníci demonstrovali proti asociální sociální politice republikánského guvernéra Michiganu Johna Englera.

„Pracující a zákazníci, spojeni, nikdy nebudeme poraženi,“ hlásá nápis ve španělštině na transparentu, jímž ženy kováckých odborářů požadují více sociálních vymožeností pro své rodiny. Dodejme, že španělština, ač je častým dorozumívacím jazykem v jižních oblastech USA, proniká i do jejich severnějších států. (jh)

Majetek komoru nerozl

(Dokončení ze str. 1)

Za málo peněz málo muziky

Až po dlouhé a bouřlivé diskusi schválil sněm okleštěný rozpočet ČMKOS na příští rok. Rozpočet bude tvořen z místo původně navrhovaných třiceti šesti korun na jednoho člena z pouhých třiceti korun na hlavu. To má citelný dopad na některé funkce, které až dosud komora zajišťovala. Z jedenatřiceti propuštěných zaměstnanců se většina rekrutuje z regionální právní poradenské služby. Ta bude výrazně omezena, zřejmě jen na budoucí krajská města. Kovácký delegát K. Macura nazval tento postup **„vraždou sociálních jistot členů odborů“**. Snížený odvod na komoru si vynutily některé svazy, které odmítly „pustit“ víc peněz. To však jejich delegátům nijak nebránilo, aby na sněmu sáhodlouze vysvětlovali potřebnost právních poraden pro své členy. Jestliže se však nový rozpočet snižuje proti předešlému o devět miliónů Kč, nezbylo než přistoupit k redukci.

Odbory bez odborníků neobstojí

Omezení právního poradenství ostře napadl delegát Lisický, který jménem regionální komory Brna a okolí obvinil ČMKOS z **„centralistických snah“**, komora chce dle jeho slov zrušit **„to málo, čím je členům užitečná“**, ale na **„aparát v Praze nesáhne“**. Pokud se to nezmění, bude pro sebe brněnská komora hledat **„jinou vazbu než na ČMKOS“**.

„V tom případě já vystoupím z komory a založím svaz sdružující všechny základní organizace, které již nyní ze svazů vystupují,“ reagoval s nadsázkou rozezlený R. Falbr. **„Když nebude komora, kdo bude partnerem vůči sociálním partnerům? Připomínkujeme zákony, kdo z vás to dělá? Vy se bojíte předstoupit před své členy a žádat víc peněz, protože vám jde o funkce. A slučovat se nechcete ze stejného důvodu. Členům je jedno, jestli bude jen deset svazů. My musíme těm lidem říct: Když chcete odbory, tak si je laskavě zaplaťte,“** vmetl přítomným do tváře předseda ČMKOS.

Předseda Odborového svazu KOVO J. Uhlíř prohlásil, že v případě rozpadu komory by zaměstnal její experty spolu s dalšími svazy, které by se na tom chtěly podílet. **„Bez nich jsme totiž v háji, prohráli bychom úplně všechno,“** konstatoval. Na návrh J. Uhlíře sněm schválil pro rok 1998 možnost zvláštního dobrovolného členského příspěvku pro ČMKOS pro
ské svazy, které si dohodnou s k
nadstandardní spolupráci.

Stávky nejsou tal

Nárůst cen všech energií, bydl
pravy a dalších životních potřeb
vlády ve snižování důchodů a so
dávek donutily sněm ČMKOS, ab
doval kompenzaci těchto dopadů n
ní úroveň občanů. Přijal proto pro
ve kterém vyzývá odborové svazy
základní organizace, aby při práv
hajícím kolektivním vyjednávání
mezd a platů pro rok 1998 požadov
nimálně plnou kompenzaci předp
ného nárůstu životních nákladů
15 %.

V případě, že kolektivní vyje
nebude úspěšné, vyzval sněm o
svazy a základní organizace k použ
ních prostředků včetně stávky. Sn
hlásil, že ČMKOS podpoří všechn
rové svazy a základní organizac
budou k použití těchto krajních pro
donuceny.

Zároveň sněm ve svém stanovi
sadně odmítl návrh vlády na zmraz
tů v rozpočtových a příspěvkových
zacích pro rok 1998 a vyzval posla
lamentu, aby při projednávání
státního rozpočtu přijali taková o
která nepřipustí zmrazení mezd v
roce.

Obavy z jízdy n splašeném koni

Přesto předseda ČMKOS prohl
likož se hospodářská situace na
„přes noc nezlepší, bude nutné p
vat v restriktivních opatřeních. I
znovu chtít na nové vládě, ab
ohled na ty, kteří jsou na tom ne
Podle R. Falbra je sice **„naléhavé**
transformace dokončila, ale aby
byla jízda na splašeném koni“.

„S pochopením a souhlasem“
ve svém prohlášení členové sněmu
prezidenta V. Havla pronesený 9. p
V projevu byly dle jejich názoru
pojmenovány hlavní příčiny ros
ekonomického a sociálního napět
občanské nespokojenosti a pře
ucelená vize nápravy“. Zárove
odmítl **„podrážděnou a nesoul**
reakci odstupujícího premiéra V
se“, kterou označil za **„výraz n**
nebo neschopnosti spolupracova
vedení naší republiky a jejích ob
současné nedobré situace“.

Předčasné volby už v březn

(Dokončení ze str. 1)

vládu, která - v případě jejího jmenování prezidentem - i kdyby nezískala podporu sněmovny, bude vládnout až do příštích, buď předčasných nebo řádných voleb, pokud tu žádná jiná vláda nebude sestavena. Takže pro ně ani není riziko, že by důvěru nezískali.

Může případný budoucí premiér Lux získat podporu většiny sněmovny?

Nejsem si tak úplně jistý, že by mohl dostat většinovou podporu, protože je to otázka i politické zodpovědnosti za takovou vládu. Já si nedovedu představit, že bych mohl zvednout ruku pro jakoukoliv vládu, která nevzejde z nových parlamentních voleb.

Má na to sociálně demokratický poslanecký klub jednotný názor?

Není na to zatím jednotný názor. Zřejmě by se to mělo projednávat po jmenování nové vlády prezidentem a předpokládám, že by to měla být nová jednání po Novém roce.

Proč podle vás Klaus kandiduje znovu na předsedu ODS?

Je to projev jeho povahy, že nedokáže reálně zhodnotit situaci.

Může se nyní vůbec podařit sestavit funkční vládu?

Pokud by se stávající vládní koalice plus třeba Vagner dokázali dohodnout na sestavení vlády, tak by tato vláda mohla nějakým způsobem vládnout. A byl by tady prostor, aby se začala chovat méně arogantně a více komunikovala s opozicí. Kupříkladu ve Švédsku vládne menšinová vláda již několik volebních období. Může vládnout jen díky tomu, že velmi intenzívně komunikuje s
a předkládá takové zákony, kte
podporu i části opozice. Pokud b
tak bylo i u nás, tak by taková vl
hla získat i určité body na ve
a přispět k uklidnění situace jak
tické, tak i ekonomické scéně.

Podaří se prosadit předčasné
mentní volby?

Bylo by to v současné situac
zumnější řešení. Občané by tak
dát jasně najevo, jaký je jejic
v dané situaci. Ani politické str
jakákoliv vláda by neměly roz
bez mandátu občanů. Myslím, ž
na zkrácení volebního období
mentu projde. Chtěl bych upozo
se nejedná o změnu ústavy, ale
o zkrácení volebního období ú
zákonem. Na rozdíl od návrhu
ČSL, který je vlastně návrhem na
ústavy, na způsob rozpuštění sně
Ten si myslím podporu parlame
získá.

Kdy by mohlo k předčasným
dojít?

Měl by to být co nejdřívější
a pokud by se podařilo zkrátit pr
vání zmíněného zákona, tak by by
ný už březen nebo duben.

Jak se může změněná politická
ce odrazit na uskutečnění restrik
ciální oblasti chystaných na příšt

Určité tyto dopady by bylo
změnit a mohla by tak učinit i d
vláda, pokud by respektovala náz
zice a byla si vědoma toho, že u
tak silný mandát.

Předvánoční přemýšlení

Být politikem je poslání, ne koryto

I já jsem v porevoluční euforii uvěřil slovům tehdy novopečeného politika Václava Klause a jemu podobných. Jak je všeobecně známo, jednalo se o dva až tři roky utahování opasku a následnou skvělou budoucnost nás všech.

Dnes však, po uplynutí těch několika let, jsem byl nucen jako mnoho jiných radikálně změnit svůj názor. A to tak, že panu Klausovi a partě koaličních poslanců kolem něho již nevěřím ani slovo. Důvody jsou jasné. Pro sebe si odhlasovali horentní platy a příplatky na všechno možné i nemožné. K tomu se většina z nich věnuje další lukrativní činnosti. Takže sami sobě nic utahovat nemuseli. Na druhou stranu se však neustále zvyšuje množství rodin a samostatně žijících osob, které se dostávají na skutečné životní minimum.

Politici by si měli uvědomit, že být členem vlády nebo poslancem je občanská čest a poslání, ne však koryto. Musejí být svým životem a prací ostatním občanům vzorem. Místo toho však v dnešní době, kdy je Česká republika ekonomicky na huntě, nakupují drahá zahraniční auta a jiné výrobky, které ke svojí činnosti často ani nepotřebují. Paláce, které si vybrali za svoje působiště, nechávají rekonstruovat za stovky milióna, často jen pro zlepšení svého osobního pohodlí. Myslím, že korunu všemu nasadil pan Tošovský, guvernér České národní banky, který má bdít nad dodržováním zásad správného hospodaření s naší měnou. Vyhazuje v pravém slova smyslu jednu a půl miliardy korun za rekonstrukci moderní budovy, ve které jeho instituce sídlí. To všechno se děje v době, kdy je nedostatek financí pro postižené povodní, na školství, na zdravotnictví, na důchody a jinou sociální péči a krátce na všechno.

Místo péče o blaho lidu se hádají o dary politickým stranám, z kterých určitě mnozí profitují. Pokud se vůbec na něčem usnesou, určitě na to nejvíce doplatí nejslabší sociální skupiny obyvatel. Podle nového opatření by měl každý pacient v nemocnici platit za jeden den pobytu 50 Kč. Pro občany s příjmem kolem pěti tisíc měsíčně to bude znamenat kolem 30 % jejich příjmu. Naproti tomu pro lepší sortu, včetně tvůrců zákonů, to však bude maximálně 1 - 2 procenta. Pokud vůbec za něco musejí platit. Je to opatření jasně diskriminační a svědčí o tom, pro koho se zákony tvoří.

Já sám jsem starobní důchodce a narodil jsem se v Praze roku 1919. Ovdověl jsem v roce 1987. Vdovecký důchod mi přiznán nebyl. Starobní důchod mi byl od roku 1990 zvýšen 2,8x. Nájemné však za stejné období vzrostlo více než desetkrát. Nejdříve jsem si myslel, že je to trest za to, že jsem se v Praze narodil a dlouhá léta také tady bydlím. Dnes ale věřím tomu, že je to způsob jak dostat ty nejslabší sociální skupiny z Prahy. Proto bude v hlavním městě zvyšováno nájemné vysoko nad celostátní průměr. To je jasně diskriminační a sprosté, aby se problémy s výstavbou bytů řešily na úkor nejslabších sociálních vrstev. Za některých minulých režimů se tomuto způsobu říkalo násilné vystěhování. Jsou sice i takoví, kteří mají venku chalupu nebo chatu, podlehnou a vystěhují se. Já však patřím do té druhé skupiny, která nemá nic. **Ten binec, který v naší republice panuje, je prý demokracie. A tak mám já a mně podobní tyto možnosti: a) platit poctivě nájemné a zemřít hlady, b) k důchodu žebrat a nebo krást, c) přeškolit se na bezdomovce. Ale i s místy na nádraží a pod mosty jsou již prý problémy.**

V poslední době jsem si opožděně začal uvědomovat, kam naši společnost zavedla vládnoucí koalice svojí ekonomickou politikou. Hlavně bezhlavou, nepromyšlenou, překotnou a zákony nezajištěnou privatizací, která stála republiku a nás všechny stovky miliard korun. Místo podpory našeho průmyslu a zemědělství se otevřely hranice pro všechno a pro každého. Vedle kvalitního zboží se k nám dováží brak a spousty starých hadrů, vedle slušných lidí mnoho lumpů, podvodníků a vrahů. Organizovaný zločin jenom kvete. Vždyť snad i demokracie má mít nějaké mantinely. Domnívám se, že ti, kdo se už od sametové revoluce vyučují na politiky, mohli být už dávno vyučeni a nyní dělat jen rozumné věci. Když dnešní vládnoucí garnitura začínala, měla Česká republika ještě slušná aktiva. Díky minulému režimu. A dnes se topíme v dluzích. Mimo několika málo podniků, které prosperují, valná většina v pravém slova smyslu živoří ze dne na den. Mnoho zprivatizovaných podniků nebylo zaplaceno, ale rozkradeno a různě zašantročeno. A kdo za to odpovídá? Samozřejmě že lidé. Hlavně ti, kdo tvořili mizerné zákony, a ti kdo privatizaci prováděli v praxi a nerozuměli tomu. Často zapracovala ziskuchtivost nebo zlý úmysl, nezodpovědnost a prohnanost.

Věřím, že nebude dlouho trvat a nastoupí nová vláda s odborníky na strategických postech a pustí se do nápravy chyb a v některých případech i zločinů, kterých se dopustila vláda současná. Doufám, že osoby, které mají rozhodující podíl na dnešní neutěšené situaci, budou povolány k odpovědnosti.

Pro svůj věk a špatný zdravotní stav se už asi lepších časů nedožiji. Ale rád bych ještě upozornil příslušnou mezinárodní organizaci sledující dodržování lidských práv na některé diskriminační zákony a vyhlášky platné v našem státě.

KAREL KYPTA

(zvýraznění v textu redakce)

Klídek, šéfe, Santa Klaus na rezignaci nepomýšlí

Byl jsem u toho...

V pátek 28. listopadu se konala zakládající konference Meziregionální odborové rady Čechy-Bavorsko (MEROR BoBa) v hotelu Konstanienkof v Brünstu, nedaleko hraničního přechodu Pomezí. Na tuto konferenci jsem byl delegován Regionální komorou Cheb, Sokolov, Karlovy Vary, kde zastupuji mandátový obvod za OS KOVO.

V předvánočně vyzdobeném sále dominovaly vlajky ČMKOS a německé odborové centrály DGB, kterých si kamery bavorské televize patřičně všímaly. Následovalo představování delegátů za českou i bavorskou stranu, jako hosté se zúčastnili: senátor (člen odborů) Petr Morávek (ČSSD) z Chebu a Waltr Annus, rektor slavistiky z univerzity v Regensburgu. (Senátor Morávek prohlásil, že kdyby o možné vzájemné spolupráci v příhraničí Čech a Bavor jednal Senát ČR, pak by půl roku trvalo, než by o tom rozhodl.)

Veřejným hlasováním se uskutečnila volba prezídia. Hned v prvním kole byl prezidentem MEROR zvolen předseda DGB Fiedler a viceprezidentem zástupce plzeňské regionální komory Krupička. Po roce se ve funkci vystřídají, takže zastoupení obou stran ve vedení bude vyrovnané. Po volbě šestičlenného prezídia má v MEROR zastoupení i rada předsedů kolegou Kutinou. Do kontrolní komise byli zvoleni 2 členové za českou stranu a 1 člen z Bavorska.

Stejně tak rychle, jako proběhly volby, delegáti schválili i jednací a volební řád, finanční řád a zásady spolupráce. V plánu na příští rok jsou semináře v Čechách i v Bavorsku (krom jiného o bezpečnosti práce ve vztahu k německým předpisům), které budou především zajímat předsedy organizací mající v Čechách německého majitele.

Výsledný dojem z konference - pocit zadostiučinění, že konečně regionální komory fungují tak, jak mají.

JAN PTÁČEK,
ZO OS KOVO Škoda Ostrov, s. s r. o.

Utopené naděje

(Dokončení ze str. 1)

mená nemalé náklady i starosti. Na druhé straně - ostravské smogy již doléhají i na Opavu a možností, kam s dětmi o prázdninách, je jako šafránu. Proto se výbor rozhodl i nadále dětem umožňovat letní prázdninové pobyty ve vlastním táboře s bohatým programem v krásném prostředí nenarušené přírody.

Do čtyř turnusů se vejde přibližně 280 dětí, a protože by vedení všech turnusů nebylo možno obsadit vlastními zaměstnanci, mohl by si nad táborem vzít „patronát" celý mandátový obvod, v němž se sdružuje 15 odborových organizací. A pokud by dokonce tyto organizace přispěly na provoz tábora, každá jen tolik, kolik by mohla poskytnout, vytvořil by se určitý fond na údržbu a opravy tábora, a tyto organizace by mohly své děti v tomto táboře umisťovat za zvýhodněných podmínek. ***„Přes děti se tak dostáváme k rodičům,"*** usmíval se Herbert Heibl, ***„když totiž vidí, jaký program umí odborová organizace nabídnout dětem, dívají se jinak i na členství v ní."***

Běžné starosti

„Pokud lidé vidí, že se něco děje, že se odborová organizace soustavně stará, nejde jen o kolektivní smlouvu, ale i o každodenní záležitosti, o bezpečnost práce, zdraví, ochranné pomůcky..., pak tuto péči ohodnotí. A získáváme tak i nové členy," konstatoval předseda VZO, ***„nemusíme mít strach o členskou základnu, ani o mladé lidi, třebaže mají dnes trochu jiné názory."***

Herbert Heibl soudí, že o to jde, ***„aby se lidé dali dohromady, stmelili se, i jejich rodiny, aby se opravdu utvářel kolektiv lidí stejných zájmů."*** Není to však rozhodně jednoduché, jak uvedl na konkrétním příkladě z nedávné doby, kdy řada zaměstnanců dostala výpovědi, zatímco někteří jiní jsou převáděni do nové organizace: ***„Proč právě já - ptají se ti propouštění a jejich přátelství s těmi šťastnějšími beznadějně končí,"*** vyprávěl zážitky z posledních týdnů.

V Opavě se nezaměstnanost zvýšila a lidé nejsou zvyklí za prací dojíždět, či dokonce se stěhovat. Sociální napětí tedy stoupá. A toto všechno je při práci s lidmi nutno brát v úvahu, podchytit a usměrňovat, říká Herbert Heibl. Mezilidské vztahy jsou velmi narušené a napravují se pomalu, po kapkách, třeba i tím, že všichni zaměstnanci dostanou stejné vánoční kolekce. ***„Musí být stejné, jinak by to byl zase podnět k výčitkám,"*** poznamenal předseda VZO.

Partneři i oponenti

Ve společnosti ARAKO je jedním z majitelů a generálním ředitelem JUDr. Vladimír Sýkora, který se v uplynulých letech osvědčil jako schopný manažer a rozumný člověk. Původně bylo v této společnosti zaměstnáno asi 80 lidí. V současné době se se stoupajícím počtem zaměstnanců objevuje i řada nových problémů. ***„Nás jako odborovou organizaci JUDr. Sýkora bere, má pro její činnost pochopení, je si vědom toho, že by sám, bez odborů, určité problémy těžko zvládal, třebaže - a to je třeba zdůraznit - je to náš oponent,"*** charakterizoval současnou situaci předseda VZO a dodal, že jednat s JUDr. Sýkorou není lehké, protože je to právník. Na druhé straně na jeho dané slovo se vždy dalo spolehnout i bez písemného závazku. ***„Jako právník je však na písemné formy jednání zvyklý,"*** dodal předseda VZO, ***„jeho písemnosti jsou precizně formulovány a my se musíme snažit o totéž."***

JUDr. Vladimír Sýkora je také srozuměn s tím, že nově utvářená odborová organizace, která si vyřizuje i právní subjektivitu, bude organizace sdružená, že se bude starat o potřeby zaměstnanců nejen společnosti ARAKO, ale i zbytkové společnosti Merkanta, akciové společnosti Opavské armatury a Wicenmann Opava, včetně kolektivního vyjednávání v uvedených firmách.

Text a snímky (stl)

Solidarita, vize a skutečnost

Únor 1997 - privatizační projekt na Strojírny Kolín, s. p., vybrána ČKD Dukla, a. s. Po měsících odkladů a mnoha peripetiích s tím spojených jsme svázáni s Prahou. Patříme do holdingu různých dceřiných společností. ČKD Dukla, a. s., je jednou z nich a my se stáváme odštěpným závodem.

Co to pro nás znamená? Navázat kontakty s odborovou organizací Dukla, a. s. Přichází nabídka z rady předsedů ČKD holding zúčastnit se jejich jednání. Při první schůzce jsme jednohlasně jako pozorovatelé přijati a do budoucna (leden 1998) můžeme požádat o členství. Toto řešení v dané situaci se zdá být dobré. Proto ZO OS KOVO tuto nabídku přijala. Následuje výjezdní zasedání, na kterém se navzájem poznáváme, a dochází k první výměně názorů na činnost rady předsedů.

Už zde se projevuje velmi silný vliv pražských odborářů a při projednávání ožehavých témat nerozhodnost mimopražských organizací. Toto nepřímo kritizujeme a následuje studená sprcha. Při tajném hlasování není ZO OS KOVO Strojírny Kolín, o. z., přijata do koordinační rady předsedů ČKD holding.

Listopad 1997 - demonstrace na Staroměstském náměstí. Odboráři provolávají - Solidarita, svornost, Buďme jednotní apod. Z tribuny je zdraven průvod z Letné a zvláště průvod odborářů z ČKD holdingu. Je zde též připomenut proslulý balkón v Lokomotivce. V tuto chvíli jsou zapomenuty rozdíly ve mzdové oblasti, nehovoří se o dražší dopravě do zaměstnání, větší nezaměstnanosti v regionu.

Ano, tady na náměstí jsou všichni jeden hlas. Hlas, který může rozhodnout, ale rozhodnout může opravdu jen tehdy, když bude solidární a nebude upřednostňovat zájmy určité skupiny uvnitř celku.

Změny, které jsou třeba, a cítíme to všichni, se nedají udělat jenom v Praze a balkón v Lokomotivce má ve své bohaté historii i černé chvíle.

ROSTISLAV VOBOŘIL,
místopředseda ZO OS KOVO
ČKD Dukla, a. s.,
o. z. Strojírny Kolín

Satirickým perem

Ad 50 Kč/den a lůžko

Zhroutíte se na hromádku
s teploměrem pod paží?
Denně hned o padesátku
špitál se nám prodraží.

Ač lehneme s plnou kasou,
ač nám lékař spraví tlak,
trefí nás při propuštění
nejdřív účet, pak hned šlak.

Jenom jednu naděj střádám,
nežli svou krev vycedím:
Dřív než já, že padne vláda
a lůžkovné půjde s ní.

(ver)

• Časopis OS KOVO • Uzávěrka vždy v pátek ve 12 hodin • Vydává OS KOVO • http: //www.cmkos.cz/~x03 • Sazba: ART IQ • Tisk: ČTK Repro • Redakční rada: předseda J. Středula, tajemník J. Bobek, členové: J. Cvrček, dr. D. Hořejšová, S. Hrdlička, Mgr. L. Pašek • Redakce: šéfredaktor Mgr. Martin Beneš, redaktorky ing. Marta Stloukalová a PhDr. Jana Benešová. • Adresa redakce: nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3 • Telefon: 02/24 46 23 44 • Fax: 02/24 22 66 10, email: Benes.Martin@cmkos.cz • Cena výtisku 3 Kč • Předplatné ročně 144 Kč • Rozšiřuje PNS, a. s. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, a. s., doručovatel tisku a předplatitelské středisko. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, a. s., administrace vývozu tisku, Hvožďanská 5-7, 148 31 Praha 4-Roztyly • Redakcí nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí • Autorsky neoznačené články jsou převzaty ze servisu ČTK • Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p., odštěpný závod Praha, č.j. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 • ISNN - 0332-9270 I 46751